

Викладачі кафедри соціології Львівського національного університету імені І. Франка взяли участь у **XIV Міжнародних соціологічних читаннях пам'яті Н.В.Паніної «Суспільство після пандемії: світ і Україна»**, що відбувались у Інституті соціології НАН України та Соціологічному центрі імені Н.В.Паніної (м. Київ, 10 грудня 2020 року) в змішаному форматі (онлайн/офлайн).

На конференції було представлено доповіді членів нашої кафедри та провідних українських соціологів, зокрема:

Президент Соціологічної Асоціації України **Бакіров В.** (Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна) у своїй доповіді на тему: **«Вища освіта в «постковідні часи»** проаналізував стан та перспективи розвитку вищої освіти під впливом пандемії коронавірусу. Було зазначено, що вищу школу очікує домінування дистанційного (он-лайн) формату навчання та викладання. Це означає радикальну зміну методик, дидактичних і психологічних моделей викладання, становлення і розвиток цифрової педагогіки. Висловлено передбачення про можливість банкрутства чималої кількості університетів, скорочення педагогічних кадрів через випадіння вищої освіти із пріоритетних сфер державного фінансування.

Коваліско Н. (професор кафедри соціології Львівського національного університету імені Івана Франка, голова Львівського регіонального відділення САУ) разом із **Макеєвим С.** (Інститут соціології НАН України) представили доповідь на тему: **«Соціальна нерівність і надзвичайні події»**. У доповіді було наведено теоретичні положення (зокрема за А. Дітоном) щодо впливу екстремальних подій на нерівність. Вони полягають у тому, що пандемія проявить (оголить, загострить) існуючі нерівності або навіть поглибить їх. Наприклад, за віком (нерівний розподіл ризику захворіти), за освітою (здоров'я, доступ до медичних послуг), за багатством (винагороди, доступ до послуг і ліків). Також з'являться нові нерівності (за ступенем успішності адаптуватися до віддаленої роботи, освіти). Особливості модифікацій нерівності прямо залежать від інституційних, економічних і політичних структур конкретного суспільства.

Черниш Н. (професор кафедри соціології Львівського національного університету імені Івана Франка, віце-президент САУ) у доповіді **«Глобалізація і коронавірус: крихка павутина взаємозалежності»** зазначає, що між цими двома явищами існують взаємозв'язки різноманітного характеру: COVID-19 локально визрів у Китаї, але згодом перетворився на загрозу глобального масштабу, викликавши світову пандемію; у двобої глобалізованого людства і коронавірусу ймовірна перемога як одного, так і іншого; пандемія та викликана нею ситуація у світі можуть бути подолані за умови об'єднання зусиль різних країн, але ціна перемоги буде високою: в одному випадку – за рахунок редукації національного суверенітету держав (коли прийматимуться непопулярні заходи міжнародного ґатунку), а в іншому – шляхом утиску демократії (запровадження обмежень і заборон на період пандемії). Це є проявом дії трилеми Д. Родріка, лишень оберненої на коронавірус. Але в цілому у вчених існує консенсус з приводу того, що глобалізований світ за рахунок спільних зусиль країн і народів здатен зупинити COVID-19.

Доповідь Марусяк Т. (асистент кафедри соціології Львівського національного університету імені Івана Франка) «Тенденції розвитку освіти як соціального інституту в сучасному українському суспільстві» була присвячена аналізу освіти як соціального інституту, що перебуває у процесі трансформації у сучасному українському суспільстві. Окреслено тенденції розвитку освітньої сфери, нові виклики перед системою освіти, що мають стати основою подальшого її реформування та модернізації. Однією з актуальних вимог сьогодення стає неперервна освіта, яка вимагає від особистості постійного самовдосконалення. Окрім цього нова парадигма освіти (як відповідь на запит ринку праці) тяжіє до надання переваги так званим м'яким навичкам, які виходять за рамки когнітивних знань та полягають у вмінні знайти рішення у стресовій ситуації, ініціативності, здатності швидко адаптуватись до змін. Також гостро постає проблема впровадження дистанційної освіти або змішаного навчання. Новою є концепція смарт –освіти, що частково стирає географічні кордони та ґрунтується на формуванні єдиного інтерактивного простору викладачів, студентів, навчальних закладів.